

ujedi približal na približno 50m, je vzletela. Takoj sem spoznal, da ne opazujem navadne kanje, ampak verjetno koconogo kanjo *Buteo lagopus*.

Pri pozornejšem pogledu sem opazil pod perutmi belino, ki so jo prekrivale večje rjave pege. Tudi dolžina peruti se mi je zdela večja kot pri navadni kanji.

Po približno 200m se je usedla na zelo gosto drevje, tako da sem lahko videl le glavo, ki pa se ni dosti razlikovala od glave navadne kanje, mogoče je bila le za odtenek svetlejša. Osebek sem opazoval še enkrat, vendar dva dni pozneje. Koconoga kanja je sedela na tleh in zelo lepo sem videl njen črno obrobljeni rep. Vendar nog tako kot prvič nisem mogel videti, ker jih je zakrival rep. Po vseh opazovanjih bi lahko trdil, da je bil osebek svetle variante. Kanjo sem obakrat opazoval pri lovu na male sesalce.

Dne 18.12.1995 je B.Štumberger prav tako opazoval en osebek koconoge kanje na Ptujskem jezeru. *Luka Korošec, Mlinska 14, 2251 Ptuj*

KOCONOGA KANJA *Buteo lagopus*
ROUGH-LEGGED BUZZARD - On 11th February 1996 at Cirkovci on Dravsko polje

Morda so bili kurenti tisti, ki jim je uspelo pregnati oblake in meglo, ali pa so bili sončni dnevi darilo matere narave. Tisti konec tedna smo bili na Štajerskem koncu na terenu verjetno vsi, ki nam srce bije na ptičjo stran. Z B.Štumbergerjem sva se za sončno, a hladno nedeljsko popoldne 11.februarja 1996 dogovorila, da bova poskusila poiskati prenočišče kormoranov, na katero so se domnevno prestavile ptice s Ptuja.

Na poti od Rač proti Ptujju ni nič kazalo na kaj izjemnega. Oprezal sem za lunji, videl pa sem poljske vrane, ki so brskale po snegu okoli nepožete koruze, postovka je kot običajno čepela na svojem stalnem stebru za Podovo, le kanj je bilo nekaj več kot prejšnje dni. Za odcepom ceste proti Cirkovcam pa sem opazil v zraku krožečo ujedo. Prva misel je bila kanja, druga pa: zakaj ima ta kanja tako svetle peruti? Ustavil sem avto in si jo v miru ogledal skozi daljnogled. V primerjavi s kanjami, ki jih videvam vsak dan, sta bodli v oči temni pegi na skoraj belih perutih, rep pa je bil bel in obrobljen s črnim robom. Kot vedno v takih trenutkih je sledil posvet s priročnikom, ki je

potrdil dotlej neizrečeno misel. Bila je koconoga kanja *Buteo lagopus*, ki se je počasi oddaljevala proti severu proti kraju Starošinci.

Z Borutom sicer nisva našla prenočišča, bil pa je prijeten popoldan. *Andrej Šorgo, Ptujška 91, 2327 Rače*

PLANINSKI OREL *Aquila chrysaetos*
GOLDEN EAGLE - Pair on 6th June 1995 at Jeronim (700m a.s.l.) in the Lower Savinja valley

Na Dobrovljah, hribih, ki delijo spodnjo Savinjsko dolino od Zadrebbe doline, sem se 6.6.1995 nad krajem Jeronim srečal s planinskim orlom. Dve veliki ujedi sem zagledal že iz avtomobila, vozeč proti Jeronimu, a nisem ustavil, počakal sem namreč, da se mi bo pogled bolj odprl. Ko sem prišel na točko, ki sem jo poznal že od prej in od koder se odpira lep razgled, sem ustavil avtomobil in iz njega potegnili še teleskop. Ujedi sta še vedno krožili približno na istem mestu. Pogled skozi teleskop mi je povedal, da sem se srečal s planinskim orlom. Bila sta dva, očitno par, po perju sodeč odrasla. Kraj, kjer sem ju opazoval, je na nadmorski višini 700 metrov. *Milan Vogrin, Hotinjska cesta 108, 2312 Orehova vas*

SOKOLIČ *Falco columbarius*
MERLIN - On 15th March 1993, on 14th April 1995 near Pragersko, and on 20th November 1995 at Zgornji Tuhinj in the Tuhinj valley

Na polju med Šikolami in Pragerskim je 14.4.1995 po nekajdnevem slabem vremenu z ohlavitvami bilo kaj videti. V zraku in na tleh so bili rjavi lunji *Circus aeruginosus*, v času ene ure sem jih naštel 30. Med njimi so bili tudi 3 pepelasti lunji *Circus cyaneus*, 13 navadnih postovk *Falco tinnunculus* in samec sokoliča, ki je v nizkem letu nad poljem večkrat poskušal ujeti bežeče poljske škrjance *Alauda arvensis*. Ponujal se je zanimiv prizor: bolj ko si je sokolič prizadeval z raznimi letalnimi manevri ujeti škrjanca v zraku, bolj je ta žvrgolel in se spretno izmikal ostrim krempljem.

Podoben dogodek sem doživel tudi 15.3.1993 na prostranem polju ob zbiralniku Medvedce, ko je samec sokoliča v nizkem letu podil poljske škrjance in jih nato skušal v zraku ujeti.

20.11.1995 pa sva z M.Vogrinom iz avtomobila videla sokoliča, ki je z zloženimi perutimi in veliko hitrostjo bolj padal kot letel proti bližnjemu gozdu. To je bilo blizu Zg.Tuhinja v Tuhinjski dolini. *Franc Bračko, Gregorčičeva 27, 2000 Maribor*

DIVJI PETELIN *Tetrao urogallus*
CAPERCAILLIE - Nest with 7 eggs found on 24th May 1995 on Mt.Pokljuka

Med sečnjo, pospravilom podrtega drevja na Pokljuki, so gozdni delavi našli leglo velikega petelina. Po obvestilu sva z naravovarstvenim nadzornikom TNP Juretom Kočanom dne 24.5.1995 preverila sporočilo. Gnezdo z sedmimi jaci je bilo tik ob gozdni cesti v predelu Jerebikovca pod košato, meter visoko jelko. Pri lupljenju smrekovega debla, ki je bilo podrto dva metra od gnezda, je kura zletela. Znano je, da kura do zadnjega ne zapusti legla, kadar je sredi ali proti koncu valjenja. Zato smo sklepali, da je kura v našem primeru valiti šele začela. Čeprav so se gozdarji umaknili iz bližine gnezda, se kura ni več vrnila na gnezdo. Leglo je ostalo nekaj dni hladno, zato sem jajca pobral. Pri konzervaciji (izpihanju) se je potrdilo naše sklepanje o začetku valjenja. Naj omenim, da so prav na Pokljuki najštevilčnejša rastišča velikega petelina v TNP. Spremljanje aktivnosti rastišč je vsakoletno redno opravilo nekaj naših nadzornikov. Enako velja za ruševca. Zato imamo precej zanesljive podatke o stanju teh dveh vrst gozdnih kur.

Zanimivo je, da je leta 1975 poklicni lovec Tone Štular iz Zg.Radovne dobil šest jajc (leglo) kure velikega petelina in jih podtaknil domači kuri. Zvalili so se kebčki, ki jih je Štular potem z veliko časa in volje vzredil. Krmil jih je predvsem z mravljinčnimi jajci, gosenicami in hrošči, pozneje pa z briketi za fazane. Pravi, da so bili štirje samci in dve samici. Presenetilo ga je hitro menjavanje preja (5-6 krat) in hitra rast, saj so petelini odrasli v dveh mesecih. Vsi so tragično končali. Nekaj so opravili zajedalci (ugotovljeno na Veterinarski fakulteti v Ljubljani), trije petelini pa so se pobili med seboj, ker jih niso pravočasno ločili. *Miha Marenče, Triglavski narodni park, 4260 Bled, Kidričeva 2*

KOTORNA *Alectoris graeca*
ROCK PARTRIDGE - On 27th October 1995 on Mt.Tosc in the Julian Alps

V pečeh Tosca nad Bohinjskimi vratci, na višini 2150m, so me v petek 27.10.1995 ob 13h preletele tri kotorne. Nekaj deset metrov nad mano so se spustile na tla, kjer sem jih malo zatem splašil. Ob vzletu so se oglasile. Let je bil hiter in dobro slišen. Ena je zletela proti Krmi, dve pa proti Velemu polju.

Doslej nisem zasledil podatkov o kotornah v tem delu vzhodnih Julijskih Alp. *Tomaž Mihelič, Gradnikova 63, Radovljica*

ŽERJAV *Grus grus*
COMMON CRANE - 3 on 23th April 1996 at Jovsi near Brežice

Vzpodbujena z lepo zgibanko o zaščitenem področju Jovsi sva se z ženo 22.aprila spustila od Šole v Kapelah po bregu k močvirju. Pri ribniku, ob katerem je lovska preža, nama je kosec *Crex crex* zapel dobrodošlico. Ob Šici so v vrbah peli rakarji *Acrocephalus arundinaceus* in trstni cvrčalci *Locustella luscinioides*. Trstni cvrčalec, ki sem si ga ogledal, ko je v popoldanskem soncu pel na suhi veji, me je v svojem enotno rjavem plaščku in z zravnano držo spominjal na oprezajočo podlasico. Po tem vzpodbudnem prvem stiku se je močvirje z vodo uspešno uprlo najinemu agresivnemu poskusu, da bi ga prečkala po dolžini, začeni pod vasjo Jeroslavci. Pri tem sva ugotovila, da je tu na desetine srn, ki bi jih, četudi bi se držala "poljskih poti", kot to priporoča zgibanka, nujno vznemirila.

Poučena s to izkušnjo sva se naslednji dan, 23.aprila, ponovno odpravila k Jovsom, tokrat z namero, da se gibljeva le po obrobju. Ko sem iz vinograda ob šoli v Kapelah z daljnogledom opazoval srne, sem nad močvirjem, na razdalji okoli 1000m, zagledal ujedo, ki sem jo prvi hip imel za kanjo. A po primerjavi njene velikosti z dosti manjšo srno in zaradi počasnih zamahov kril sem to določitev takoj opustil. Ujeda se je spustila na tla, čez kratek čas spet vzletela, zaokrožila v višini krošenj, pri tem je občasno tudi zajadrila in se spustila na vrbo. Ob njenem kroženju sem opazil, da je glava zlatorjava (sonce sem imel za hrbtom); s tem sem se zadovoljil v upanju, da bom vrsto lahko določil doma. Na širino in obliko repa žal